

Adózás, járulékfizetés

Az adók, járulékok és egyéb közterhek társadalmi, gazdasági szerepe

Az adórendszer megfelelő kialakításával az állam a következő funkciók ellátását biztosítja:

- megteremti a közösségi feladatok ellátásának fedezetét
- a gazdaságpolitikai céloknak megfelelően befolyásolja a vállalkozások tevékenységét és a lakosság fogyasztását, megtakarítását
- a jövedelmek újraelosztásával korrigálja a vagyoni és jövedelmi aránytalanságokat

A vállalkozások adózása - feladatok

- Bejelentés és nyilatkozattétel
- Adómegállapítás
- Adóbevallás
- Adófizetés, adóelőleg fizetés
- Bizonylatok kiállítása, megőrzése
- Az előírt nyilvántartások vezetése
- Az adóhatóság felé teljesítendő adatszolgáltatás
- Adólevonás és adószedés

Elmulasztott adózás - jogkövetkezmények

- Önellenőrzés
- Késedelmi pótlék
- Adóbírság
- Mulasztási bírság

A vállalkozások adózása - alapfogalmak

- Az adó alanya
- Az adóteher viselője
- Az adó tárgya
- Az adó alapja
- Számított adó
- Fizetendő adó
- Adómentesség
- Adókedvezmény

A közterhek fajtái - I

1. Célja, felhasználása szerint

- Adók
- Járulékok
- Vámok
- Illetékek

2. Felhasználás jogosultsága szerint

- Központi költségvetésbe érkező
- Helyi önkormányzatokhoz érkező
- Elkülönített alapokba érkező

A közterhek fajtái - 2

3. Adóteher viselése szerint
 - Közvetlen
 - Közvetett
4. Az adó tárgya szerint
 - Fogyasztáshoz
 - Jövedelme szerzéshez
 - Vagyonhoz kapcsolódó.

Kereskedelmi vállalkozások adónemei és járulékai

1. A fogyasztáshoz kapcsolódó adók
2. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók és járulékok

ÁFA jellemzői

- általános: minden termelésre, eladásra, exportra, importra kiterjed
- forgalmi: az értékesítésnél kell az adót fizetni
- többfázisú: a termelés és a forgalmazás minden szakaszában kell fizetni
- nettó típusú: nem tartalmaz halmozódást
- közvetett: az adófizetésre kötelezett és az adóterhet viselő személy nem ugyanaz
- hozzáadott értékadó: az eladási és beszerzési ár különbsége után kell megfizetni

ÁFA jellemzői

- fogyasztói adó: a végső felhasználót terheli
- verseny semleges: független a piaci viszonyoktól
- eredmény semleges: független a vállalkozás eredményességétől
- szervezet semleges: független a vállalkozási formától
- számlaadási kötelezettségre épül.

Áfa hatálya

Területi hatálya: Magyarország területe

Személyi hatálya: az adó alanya (saját nevében jogokat szerez és kötelezettséget vállal, gazdasági tevékenységet folytat, perelhet is)

Tárgyi hatálya: az adóalany által belföldön teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, termékimport

Áfa alanya

- termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás
 - vállalkozás
 - intézmény
 - alapítvány
 - más szervezet
- termékimport
 - importáló

Alanyi adómentességre az jogosult, akinek a termékértékesítésből és/vagy szolgáltatásnyújtásból eredő éves bevétele nem haladja meg az 5 millió forintot.

Áfa tárgya

- Termékértékesítés: a birtokba vehető dolgoknak ellenérték fejében történő átadása.
Kivétel: pénz átadása, értékpapír adásvétele, betételhelyezés, hitelnyújtás
- Szolgáltatásnyújtás: minden olyan ellenérték fejében végzett tevékenység, ami nem minősül termékértékesítésnek.
- Termékimport: a termék külföldről belföldre történő behozatala vagy más módon történő bejuttatása.

Tevékenység adómentessége

- Adó alóli mentesség a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel
 - postai szolgáltatás, gyermek és ifjúságvédelem, oktatói tevékenység
- Adó alóli mentesség a tevékenység egyéb sajátos jellegére tekintettel
 - biztosítási, hitel szolgáltatás, szerencsejáték szolgáltatás nyújtása, fizetéssel (átutalás, csekk, stb.) kapcsolatos szolgáltatás

Áfa teljesítés helye

- termékértékesítésnél az a hely, ahol a termék az adófizetési kötelezettség keletkezésekor található
- az a hely, ahol a termék a feladás vagy fuvarozás megkezdésekor található
- szolgáltatásnyújtásnál
 - szolgáltató székhelye, telephelye, lakhelye, tartózkodási helye
 - a ténylegesen megtett útvonal közlekedésnél
 - a szolgáltatást megrendelő székhelye, telephelye, lakhelye
 - a szolgáltatásnyújtás helye

Áfa mértéke

- általában 27 % → 21,26% adótartalom
- 18% (15,25%) → kenyér, pékáru, tej-
tejtermék, cukrászati termékek,
kereskedelmi szállásköltség, távhő
- 5% (4,76%) → gyógyszerek, gyógyászati
segédeszközök, könyv, folyóirat
- adómentes

Áfa alapja

- **termékértékesítésnél, szolgáltatásnyújtásnál**
 - ellenérték
 - forgalmi érték (ha az ellenérték irreálisan alacsony, vagy magas)
 - előállítási költség
- **termékimportnál**
 - vámérték + vám + vámkezelési költség + adók, illetékek + az első belföldi rendeltetési helyig felmerült járulékos költségek

Fordított adózás

Azt jelenti, hogy az eladó az adókötelesen értékesített termék után nem számít fel áfát, vagyis nettó áron értékesít, a forgalmi adót pedig a vevő fizeti be.

- Mezőgazdaság – olajos magvak, gabona
- Állattenyésztés – sertéságazat

A jövedéki adó célja

- hatékonyan biztosítsa az állami adóbevételt
- visszaszorítsa az adóelkerülés lehetőségét, a jövedéki termékek illegális (fekete) piacát
- magas adószinteket határoztak meg **az alkoholfogyasztás és a dohányzás visszafogására** irányuló általános politika részeként

Jövedéki termék

Alkoholtermék	Dohánytermék	Ásványolaj
Bor	Cigaretta	Benzin
Sör	Szivar	Gázolaj
Pezsgő	Szivarka	Adalékanyag
Köztes alkohol termékek	Vágott dohány	Cseppfolyósított szénhidrogén - LPG
Égetett szesz		Metán és propángáz

Jövedéki adókötelezettség

- a jövedéki termék belföldi előállításával és
- a jövedéki termékek importálásával keletkezik.

Adót akkor kell megfizetni

- ha a jövedéki terméket az adóraktárból,
- vagy az adómentes felhasználótól kiszállítják, **szabadforgalomba bocsátják.**

Adóalapok, adómértékek

- **ásványolaj:** adó alapja a mennyisége, liter vagy kg mennyiségi egységben mérve.
- **alkoholtermék:** adó alapja az alkoholtermék mennyisége hektoliterfokban meghatározva. (égetett szesz 50 l felett 333 385 Ft/év, szőlőbor 0 Ft, sör alkoholfokonként 1620 Ft/hl, pezsgő 16 460Ft/hl)
- **dohánygyártmányok:** adó alapja a %-os adómérték esetében kiskereskedelmi eladási ár, tételes adóérték esetében 1.000 db. (cigaretta 13 700Ft/ezer darab és a kiskereskedelmi eladási ár 31% => 25 800 Ft/ezer darab)

Az üzemanyagok kiskereskedelmi árának összetevői Magyarországon

(2012. január 19.)

A **benzin** kiskereskedelmi árának (1,402 euró/liter) összetevői:

A **gázolaj** kiskereskedelmi árának (1,485 euró/liter) összetevői:

marginális költségek
(finomítás, szállítás, biztosítás,
készletezés, elosztás, értékesítés)
4% (0,058 euró)

marginális költségek
(finomítás, szállítás, biztosítás,
készletezés, elosztás, értékesítés)
10% (0,145 euró)

Zárjegy

- Az alkoholdermék adózott legális voltát jelzi
- az alkoholdermék palackjára vagy legkisebb fogyasztói csomagolási egységére bélyeg,
- igazolja, hogy a termék adóraktárban került előállításra (palackozásra) és onnan került kiszállításra
- termékimport esetén azt igazolja, hogy az alkoholdermék belföldi forgalom számára való vámkezelése megtörtént

Adójegy

Dohánygyártmányok esetében az adóbeszedés technikai eszköze.

Tartalmazza:

- termék kiskereskedelmi árát, fogyasztási adót és Áfa-t
- dohánygyártmány megnevezését
- dohánygyártmány egyedi fogyasztói csomagolási egységben foglalt mennyiségét
- egyedi fogyasztói csomag kiskereskedelmi eladási árát,
- adójegy sorszámát.

Népegészségügyi termékadó

Adóköteles terméknek minősül az előrecsomagolt terméként forgalomba hozott:

- üdítőital (cukortartalma meghaladja a 8 gramm cukor/100 milliliter mennyiséget)
- termék, ha metil-xantint tartalmaz (taurin)
- cukrozott készítmény (ha cukortartalma meghaladja a 40 gramm cukor/100 gramm mennyiséget és kakaótartalma 40 gramm/100 gramm termékénél alacsonyabb)
- sós snack (ha só tartalma meghaladja az 1 gramm só/100 gramm mennyiséget)

Népegészségügyi termékadó

- ételízesítő (ha sótartalma meghaladja az 5 gramm só/100 gramm mennyiséget)
- ízesített sör (ha cukortartalma meghaladja az 5 gramm cukor/100 milliliter mennyiséget)
- alkoholos frissítő (ha cukortartalma meghaladja az 5 gramm cukor/100 millilitert)
- gyümölcsíz (ha cukortartalma meghaladja a 35 gramm cukor/100 gramm mennyiséget)

Adó mértéke: sűrítvényeknél 200Ft/l, üdítők 7Ft/l, energia-italok 250Ft/l vagy 40Ft/l, sós snack, ételízesítő 250Ft/kg, gyümölcsíz 500Ft/kg

2. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók és járulékok – munkáltatói terhek

- Munkáltatók közterhei:
 - Szociális hozzájárulási adó 27%
 - Szakképzési hozzájárulás 1,5%
 - A járulékkerhet nem viselő jövedelmek utáni általános mértékű egészségügyi hozzájárulás 27%

A szakképzési hozzájárulás teljesítése

- A szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítésének módját a törvény keretei között a hozzájárulásra kötelezett továbbra is maga választja meg.
- A teljesítés történhet:
 - gyakorlati képzés szervezésével,
 - saját munkavállaló képzésével,
 - pénzbeli befizetés teljesítésével

2. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók és járulékok – munkavállalói terhek

- Személyi jövedelemadó 16%
- A munkavállalót terhelő járulékok:
 - Nyugdíjjárulék 10%
 - Magánnyugdíj-pénztári tagdíj 0%
 - Egészségbiztosítási járulék 7% (4% + 3%)
 - Munkaerő-piaci járulék 1,5%

SZJA - Arányos, egykulcsos adó

- Az SZJA mértéke valamennyi (összevont adóalapba tartozó és külön adózó) jövedelemre **egységesen 16 százalék**
- **Kivétel:**
 - kivétel az **egyéni vállalkozó vállalkozói adóalapja** után fizetendő személyi jövedelemadó
 - a tartós befektetésből származó jövedelem, a lekötés három éves lekötés elteltével továbbra is 10 százalék(ötéves lekötés elteltével adómentes)

Adóalap

- Az összevont adóalapba tartozik az adóévben adókötelezettség alá vont valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó és egyéb jövedelem.
- A külön adózó jövedelmek(osztalék, árfolyamnyereség, kamatjövedelem, ingatlan-átruházás)

Adómentes juttatások

- Adómentessé válnak a korábbi adóterhet nem viselő járandóságok .
- Elemi kár, katasztrófa esetén adómentes a károsult által a munkáltatójától kapott segély, támogatás.
- Adómentes az ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott sporteseményre szóló belépőjegy, bérlet ,ha
 - a sportesemény-szervező tevékenységet folytató szervezet által e
 - tevékenységi körében juttatottja ,
 - a kifizető ugyanazon magánszemélynek az adóévben legfeljebb 50 ezer forint értékben adja

Családi kedvezmény

- A családi kedvezmény adóalap-kedvezményként, már egy gyermektől, és jövedelemkorlát nélkül érvényesíthet.
- **Mértéke:** egy és két eltartott esetén havonta és kedvezményezett eltartottanként 62 500 forint, három eltartott esetén eltartottanként 206 250 forint.
A kedvezménnyel havonta csökkenthető a bruttósított adóalap

Az egészségügyi ellátáshoz szükséges biztosítás fenntartásához a fizetendő **egészségügyi szolgáltatási járulék** havi **6660 forint**.

A nem pénzbeli juttatások

A nem pénzbeli juttatások fajtái:

A./ Béren kívüli juttatások

B./ Béren kívülinek nem minősülő egyes meghatározott juttatások

A nem pénzbeli juttatások közterhei I.

A:/ A béren kívüli juttatások közterhei(a foglalkoztató fizeti):

- A béren kívüli juttatások **1,19**-szerese után a kifizetőt terhelik a közterhek.

A béren kívüli juttatásokat **16** százalékos személyi jövedelemadó és **14%** egészségügyi hozzájárulás terheli

A béren kívüli juttatások és az egyes meghatározott juttatások köre 2013-ban

		2013. évi Cafeteria keretösszegek
Erzsébet utalvány		8 000 Ft/hó
Egészségügyi hozzájárulás		29 400 Ft/hó
nyugdíjpénztári hozzájárulás		49 000 Ft/hó
Széchenyi Pihenő Kártya	Szállás	225 000 Ft/év/munkavállaló
	Vendéglátás	150 000 Ft/év/munkavállaló
	Szabadidő (kultúra vagy sport)	75 000 Ft/év/munkavállaló
Helyi bérlet (BKV bérlet)		havi/negyedéves/éves bérlet összegével megegyezően
Iskolakezdési támogatás		29 400 Ft/év/gyermek/szülő
Iskolarendszerű képzés		245 000 Ft/év/munkavállaló, amennyiben a képzés a munkakör betöltéséhez szükséges, vagy egyébként a munkáltató tevékenységével összefüggő szakmai ismeretek megszerzését, bővítését szolgálja.
a magánszemély javára átutalt munkáltatói/foglalkoztatói havi hozzájárulás mértéke	az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár(ak)ba	49 000 Ft/hó
	az önkéntes kölcsönös egészségpénztár(ak)ba/önsegélyező pénztár(ak)ba együttesen	29 400 Ft/hó
	foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltató intézménybe	49 000 Ft/hó

A nem pénzbeli juttatások közterhei II.

B./ Béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyéb meghatározott juttatások közterhei (foglalkoztató fizeti):

- A juttatások **1,19-szerese** után a **kifizetőnek 16 % szja-t**, valamint **27 % egészségügyi hozzájárulást** kell fizetnie.

Ide tartozó juttatások pl.:

- Hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkezés vagy más szolgáltatás
- Cégtelefon magáncélú használata
- Adóköteles díjú csoportos biztosítások
- Csekély értékű ajándék (maximum évi 3 alkalommal, a minimálbér 10%-át meg nem haladó értékben)
- A reprezentáció és üzleti ajándék adóköteles része.
- A kifizető által adott, a minimálbér 10 százalékát meg nem haladó egyedi értékű reklámcélú vagy egyéb ajándék
- Az egyes béren kívüli juttatási formáknál meghatározott keretösszeget, illetve az évi 500 000 forintos keretösszeget meghaladó juttatás.

Tőkejövedelmek

Osztalékjövedelem

Az osztalékadó olyan jövedelemadó, amelyet az osztalékban részesülő fizet a társasági adó hatálya alá tartozó adóalanytól osztalék címén kapott jövedelme alapján. Mentés az osztalékadó alól a társas vállalkozás magánszemély tagja.

Kamatjövedelem

2010. december 31-ét követően jóváírt (kifizetett) kamat után az adó mértéke 16 százalék.

A nyereséget, bevételt terhelő adók

- a) Társasági adó
- b) Egyéni vállalkozások adózása
- c) Kisadózó vállalkozások tételes adója
- d) Kisvállalati adó

Társasági adó

- Az adóalap az adózás előtti eredmény az adóalap növelő és csökkentő tételekkel korrigálva.
- A társasági adó mértéke a pozitív adóalap 500 millió forintot meg nem haladó összegéig 10 százalék, felette a pozitív adóalap 19 százaléka.

Egyéni vállalkozás adózása

Az egyéni vállalkozó a vállalkozói adóalap után vállalkozói személyi jövedelemadót, vállalkozói osztaléka után személyi jövedelemadót fizet.

Az egyéni vállalkozó a vállalkozói bevételének a vállalkozói költség levonása után megmaradó vállalkozói jövedelem után fizet **vállalkozói személyi jövedelemadót**.

A vállalkozói adóalap 500 millió forintot meg nem haladó része után 10 százalék, a felettes rész után 19 százalék az adó mértéke.

Átalányadózás

Az egyéni vállalkozó átalányadózást választhat. Az átalányadózás feltételei:

- megelőző adóévben 15 millió Ft-ot meg nem haladó vállalkozói bevétel,
- nem áll munkaviszonyban az egyéni vállalkozó,
- az adóévben 15 millió forintot meg nem haladó vállalkozói bevétel

A kiskereskedelmi üzletet vagy üzleteket üzemeltető egyéni vállalkozó esetében a fenti 15 millió forintos határ 100 millió forint.

Az átalányadózást választó egyéni vállalkozó esetében 40% - 80% - 87% költséghányadot állapíthat meg.

Egyszerűsített vállalkozói adó

Adóalany az a személy, amely (aki) megfelel az e törvényben meghatározott valamennyi feltételnek, valamint az állami adóhatóságnak bejelenti, hogy az adóévben adókötelezettségeit e törvény rendelkezései szerint teljesíti.

Az eva alapja az adóalany által az adóévben megszerzett összes bevétel.

Az eva a pozitív adóalap 37 százaléka.

EVA

Az eva körébe az az egyéni vállalkozó, társas vállalkozás vagy egyéni cég tartozhat, amely 2012. december 20-áig bejelentkezett az adóhatóságnál és

- éves bruttó (áfával növelt) bevétele nem haladja meg a 30 millió forintot,
- nincs köztartozása,
- nem esett át jelentős átalakuláson,
- belföldi pénzforgalmi bankszámlával rendelkezik,
- az Áfa-törvény szerint nem volt kötelezett a különbözet szerinti adózásra,
- folyamatosan és ténylegesen működött (bevételt realizált),
- nem végez a jövedéki törvény hatálya alá tartozó tevékenységet

Kisadózó vállalkozások tételes adója

Választhatják: ev, ec, kkt vagy bt magánszemély tagokkal

A kisadózó vállalkozás a bejelentett

- főállású kisadózó után **havi 50 000 Ft.**,
- főállásúnak nem minősülő kisadózó után **havi 25 000 Ft.** tételes adót fizet.

A főállású kisadózó biztosítotttnak minősül, a biztosítottakat megillető minden társadalombiztosítási es álláskeresői ellátásra jogosult, az ellátások számításának alapja: havi **81 300 Ft.**

Kivételt az jelent, ha az adózó egész hónapban táppénzen van, vagy felfüggeszti tevékenységét.

KATA

A naptári év egészében kisadózó vállalkozásnak minősülő adóalany a naptári évben elért bevételének **6 millió ft-ot meghaladó része után 40%-os mértékű adót fizet.**

Ha a kisadózó vállalkozás több kisadózót jelent be, a tételes adót minden személy után külön-külön meg kell fizetni.

A helyi iparűzési adón kívül letudta az adófizetést.

Kisvállalati adó

A kisvállalati adó adóalánya mentesül az alábbi közterhek bevallása és megfizetése alól:

- társasági adó,
- szociális hozzájárulási adó,
- szakképzési hozzájárulás.

Nincs megkötött vállalkozási forma, mint a KATA esetében.

Az adóalanyiság választhatóságának feltételei:

- a választás bejelentésének évében nem haladja meg
 - az átlagos statisztikai állományi létszáma a 25 főt,
 - a bevétele az 500 millió forintot, 12 hónapnál rövidebb adóév esetén az 500 millió forint időarányos részét;
 - a mérlegfőösszege az 500 millió forintot
- üzleti évének mérlegforduló napja december 31.;
- az adóévet megelőző két naptári évben adószámát az állami adóhatóság jogerősen nem törölte vagy függesztette fel

KIVA

Az adó alapja: a személyi jellegű kifizetéseknek és a pozitív pénzügyi eredménynek az együttes összege.

Személyi jellegű kifizetésnek a személyi jellegű ráfordítások közül a járulékalapot képező jövedelmek minősülnek.

Ha a társas vállalkozó tényleges jövedelme nem éri el a rá vonatkozó minimum (minimálbér vagy garantált bérminimum) | 12,5%-at, akkor az adóalapba a tényleges személyi jellegű kifizetés helyett a rá vonatkozó minimum | 12,5%-at kell számításba venni.

Az adó mértéke: 16 %